

2011

Toetajad / Supported by

antalis^{EM}
Just ask Antalis

PRINT BEST
TRÜKIKODA

ALTI A
— E E S T I —

HEIDELBERG

manroland

PRINTON
trükikoda

ra Rahva Raamat

Kaane kujundaja / Cover designer Heino Prunsvelt
Kujundaja / Designer Piret Niinepuu-Kiik
Küljendaja / Layout designer Kadri Possul
Fotograaf / Photographer Teet Malsroos
Trükikoda / Printer Print Best Trükikoda

Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union
Eesti Kirjastuste Liit / Estonian Publishers' Association
Eesti Lastekirjanduse Keskus / Estonian Children's Literature Centre
Eesti Rahvusraamatukogu / National Library of Estonia

Tallinn, 2012

Kataloog on trükitud Antalis AS paberile / Catalogue paper supplied by Antalis Ltd.
Sisu / Body Scandia 2000 Smooth White 150 g/m²
Kaaned / Covers Scandia 2000 Smooth White 240 g/m²

ISSN 1736-8936

25 KAUNEIMAT EESTI RAAMATUT 2011

Igal aastal valitakse Eesti Kujundusgraafikute Liidu, Eesti Kirjastuste Liidu ja Eesti Rahvusraamatukogu korraldatud konkursil 25 kauneimat eesti kunstnike kujundatud raamatut. 2011. aastal esitas 65 kirjastajat auhindamisele 165 raamatut, mis oli veidi enam kui mullu.

Konkursi reglement paneb paika hindamise kriteeriumid: kujunduse terviklikkus, hea kaanekujundus, disain ja küljendus, hästi loetav ja maitsekas tüpograafia ning kvaliteetne teostus ehk trükimaterjalid, trükk ja köitmine.

Žürii töö käis läbi neli vooru. Esimeses voorus valiti edasisse konkurentsi jäävad raamatud. Alles jäid kõik, mille sissejätmise poolt oli vähemalt üks žürii liige. Teises voorus jäeti peale arutlemist lisaks kõrvale need, mille sissejätmise vastu oli mitu žürii liiget. Kui raamat tekitas vaidluse, siis jäi ta sisse. Kolmandaks vooruks oli hindajate laual 42 teost, mida iga žürii liige omaette arvustas. Kui punktid olid kokku löödud ja keskmised hinded arvatud, selgus, et piisavalt suur üksmeel oli 20 raamatu osas. Neljas voor oli jälle arutelu, mille käigus vaadati üle valitute sabaotsa jäänud viis viimast ja napilt 25 seast välja jäänud raamatud. Selle käigus valiti puuduvad viis tööd. Tulemus on teie ees.

Milised olid selle aasta konkursile esitatud raamatute head ja vead? Hindajate rõõmuks oli ka sel aastal eksperimenteerivaid, mängulusti ja põnevaid ideid pakkuvaid ning fantaasioleennuga üllatavaid lahendusi, aga kahjaks vähe. Mitmel korral sai esile tõsta kõigi kujunduskomponentide täpse kasutusega loodud elegantsi, harmooniat ja ilu, mille tulemuseks raamat kui puhas kunstiteos. Palju oli head traditsioonilist klassikat, milles erinevad kujunduselemendid maitsekas tervikuks kokku pandud. Aga liiga tihti jäigi see professionaalseks käsitööks, milles kujundaja ja raamatu individuaalsust kuigivõrd näha ei olnud. Ja ikka oli ka raamatuid, milles tervikut välja ei tulnud. Selle asemel tuli neid iseloomustada sõnadega õigustamatu eklektika, ülekujundamine, vastuolu hea sisukujunduse ja kesise kaane vahel, halb loetavus tänu valele tekstikirjale või veerujaotusele, oskamatus kasutada tühja pinda, või keskpärane kitš. Oli raamatuid, mille tegijad olid vaeva näinud paberi- ja kaanematerjali valikuga, aga oli ka vastupidist.

Sel aastal oli mitmeid huvitavaid klassikaliste stiilide läbimänge, pastišše ja tsitaate, aga mõnigi kord jäid autorid poolele teele, tulemuseks mitte põnev pörkivate osade kooslus, vaid eklektika. Pisikese trendina tõusis esile n-ö uuslihtsus, mis kasutas kaanel tühja pinda ning täpselt kasutatud ja paigale timmitud standardseid lihtsaid kirju. Aga muidugi olid ka raamatud, milles see võte mõjus igava amatöörlusena. Samuti oli sel aastal vähem minimalismi ja enam keerukaid, paljude elementidega kujundusi, mille ohuks ülekujundamine või suutmatus tervikut koos hoida. Paistis silma, et on hakanud kujunema teatud raamatuliikide kujundamise standard, olgu elulood, fotodega albumid või kokaraamatud.

Kokkuvõttes võib öelda, et murrangut eesti raamatukujunduses see aasta ei toonud. Ja mitme aasta võrdluses mõjub ohumärgina tendents, et toode tõuseb, kunst kustub. Aga rida põnevaid, kauneid, rõõmsaid raamatuid annab lootust ka järgmiseks aastaks.

25 BEST DESIGNED ESTONIAN BOOKS OF 2011

Each year the Estonian Graphic Designers' Union, Estonian Publishers' Association and the National Library of Estonia pick 25 best designed books by Estonian designers. In 2011, 165 titles were entered to the contest by 65 publishers, slightly more than in the previous year.

The contest rules define the following assessment criteria: consistency of design, superior cover art, design and layout, good readability and style of typography, and high quality of execution (print materials, printing and binding).

The jury moved through four rounds of discussions. After the first round, any book commended by at least one jury member stayed in competition. The second round scrapped the entries turned down by more than one jury member without protests. Any book that provoked discussion was kept in competition. By the third round the shortlist was down to 42 titles which were then assessed individually by jury members. The final score indicated consensus on twenty books. Followed the fourth round discussing the tail end, or the last five, and those that narrowly missed the list of twenty-five best. That gave us the remaining five picks. Here's the result.

What were the merits and demerits of this year's entries? To the jury's delight the list included playful experiments, exciting ideas and surprising fantasies, but these were few and far between. Not infrequently did the jury point at elegance, harmony and beauty born of the careful combining of design elements into a book that deserved to be called a work of art. Quite a few designers had opted for a traditional, classical approach, a tasteful synthesis of different design elements. All too often, however, such efforts failed to rise above mere competent craftsmanship, never letting the personality of the designer or the book shine through. And there were books with no consistency of design. For these, the jury reserved the following criticism: gratuitously eclectic outcome, overdesigning, disharmony between a well-designed body and an underwhelming cover, poor readability because of the unhappy choice of typography or inappropriate layout, failure to use empty space, mediocre kitsch. Some designers had taken great pains to choose the perfect paper and cover material — and then there were those who had not.

There were several interesting homages to classical styles, pastiches and quotations; often, however, the designer had stopped halfway, creating a hotchpotch of styles rather than an exciting combination of clashing elements. A minor novel trend was the so-called new simplicity, using empty space and meticulously positioned plain, standard typography on the cover. With some entries, however, this method succumbed into dull amateurishness. Notably, this year's entries featured less minimalism, and more of complicated designs employing a multitude of elements, which led to overdesigning or disarray. It is also obvious that for certain genres — biographies, albums with photos, cookbooks — a specific design standard is developing and gaining ground.

Summing up: this year did not see a breakthrough in Estonian book design. Besides, a comparison of several years shows a dangerous tendency: commercialism is rising, art is waning. However, hope for the next year is inspired by quite a few exciting, beautiful, delightful books.

Tiit Hennoste
Chair of the Jury

Eve Kask
 101. CASTING THEIR EYES
 Kujundaja: Eve Kask
 Kirjastaja: Riigikogu Kantslei
 Trükkkoda: Pakett
 ISBN: 978-9949-903-03-0, 216 lk
 Formaat: 245x127 mm
 Paber: MultiArt Silk 150 g/m²

Žürii:

Väljakutsuvast algmaterjalist loodud terviklik ja sisu hästi välja mängiv lahendus, mida iseloomustavad huvitav köide, sisuga sobitatud formaat ja hea fondikasutus.

Eve Kask
 101. CASTING THEIR EYES
 Designer: Eve Kask
 Publisher: Riigikogu Kantslei
 Printer: Pakett

Jury:

A harmonious solution created out of intriguing, challenging material which highlights the contents; characterised by an interesting binding, happy harmony between content and format, and a good use of font.

Ivar Sakk
Aα – Zz. TÜPOGRAAFIA ÜLEVAATLIK AJALUGU

Kujundaja: Ivar Sakk
Kirjastaja: Sakk&Sakk

Trükkikoda: Tallinna Raamatutrükkikoda, Polymeeri trükkikoda
ISBN: 978-9949-302-26-0, 448 lk

Formaat: 170x275 mm

Paber: kaas Kvistpaper; sisu EnsoClassic 80 g/m²

Žürii:

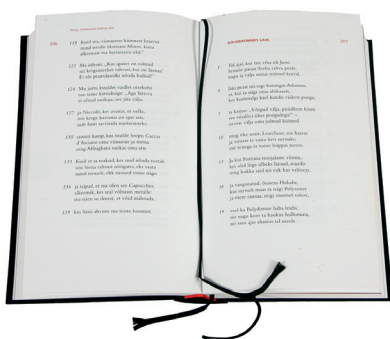
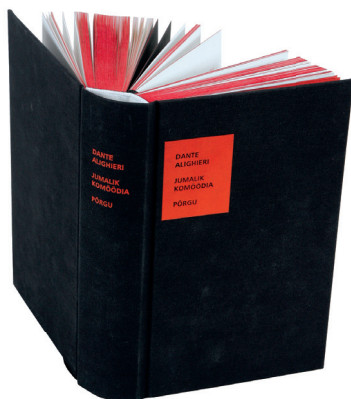
Väga hästi läbimõeldud töö, milles keerukas materjal on lihtsalt, aga puhtalt teraviks kokku mängitud.

Ivar Sakk
Aα – Zz. CONCISE HISTORY OF TYPOGRAPHY

Designer: Ivar Sakk
Publisher: Sakk&Sakk
Printers: Tallinna Raamatutrükkikoda, Polymer printing shop

Jury:

A well-considered, well-crafted design in which complicated material is combined into a simple yet neat and well-balanced result.

Dante Alighieri
JUMALIK KOMÖÖDIA. PÖRGU

Kujundaja: Jüri Kaarma

Kõide: Kadri Paloveer, Stella Soomlais, Inga Radikainen, Kertu Rattasepp, juhendaja Lennart Mänd

Kirjastaja: Eesti Keele Sihtasutus

Trükkkoda: Pakett

ISBN: 978-9985-794-06-7, 558 lk

Formaat: 150x240 mm

Paber: Munken Print White 100 g/m²

Jüri:

Huvitav, konstruktiivne köitmiseksperiment, detailselt läbimõeldud elegantne tervik, milles on kasutatud huvitavaid klassikalisi köidet tsiteerivaid lahendusi ning kasutusmugavust tästvaid võtteid.

Eesti Rahvusraamatukogu eriauhind Kuldraamat

Dante Alighieri
DIVINE COMEDY. INFERNO

Designer: Jüri Kaarma

Binding: Kadri Paloveer, Stella Soomlais, Inga Radikainen, Kertu Rattasepp, instructor Lennart Mänd

Publisher: Eesti Keele Sihtasutus

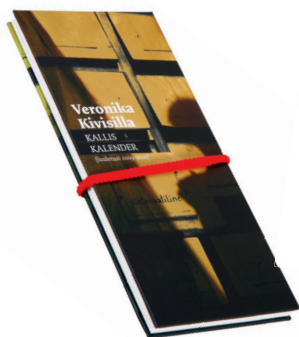
Printer: Pakett

Jury:

An interesting, constructive experiment in binding, elegant, meticulously contemplated ensemble using interesting solutions in homage to classic binding, as well as resources contributing to a greater reading comfort.

7

Special prize Golden Book of the National Library of Estonia

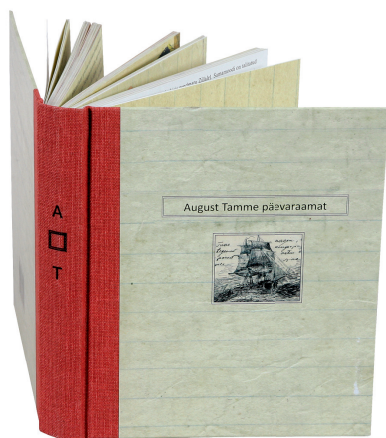

Veronika Kivisilla
KALLIS KALENDER. Luuletusi 2009–2010
 Kujundaja: Piia Ruber
 Kirjastaja: Verb
 Trükkikoda: Pakett
 ISBN: 978-9949-912-40-7, 75 lk
 Formaati: 90x200 mm
 Paber: Munken Print White 100 g/m²

Žürii:
 Sisuga hästi haakuv vormilahendus, mis töötab suurepäraselt ka lugeja jaoks, jäädes hästi loetavaks ja vaadatavaks.

Veronika Kivisilla
DEAR CALENDAR. Poems 2009–2010
 Designer: Piia Ruber
 Publisher: Verb
 Printer: Pakett

Jury:
 A happy match of content and form that works well for the reader, a visual feast.

AUGUST TAMME PÄEVARAAMAT

Idee, illustratsioonide autor ja kujundaja: Urmas Viik

Kirjastaja: Varrak

Trükikoda: Printon

ISBN 978-9985-323-90-8, 308 lk

Formaat: 168x197 mm

Paber: Munken Pure 130 g/m²

Žüri:

Armastuse ja lustiga tehtud töö, milles hästi kooskõlastatud kujunduselemendid loovad raamatust iseseisva kunstiteose.

DIARY OF AUGUST TAMM

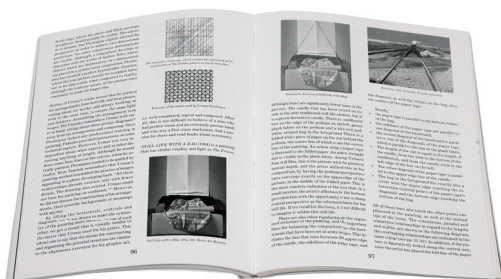
Illustrator and designer: Urmas Viik

Publisher: Varrak

Printer: Printon

Jury:

A work made with love and joy, in which the well matching design elements turn the book into a stand-alone piece of art.

Tõnis Saadoja
URMAS PLOOMIPUU VALGE MAJA

Kujundaja: Indrek Sirkel
Skemaatilised joonised: Tõnis Saadoja
Kirjastaja: Eesti Kunstimuuseum – KUMU Kunstimuuseum
Trükkikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
ISBN: 978-9949-908-67-7, 192 lk
Formaat: 170x220 mm

Paber: sisu Munken Polar 120 g/m², MultiArt Gloss 130 g/m², Galerie Volume 100 g/m², Munken Print Cream 115 g/m², Munken Print Cream 100 g/m²; kaas Invercote G 240 g/m²

Žürii:

Erakordse kunstiprojekti intelligentne ja diskreetne jäädvustus, mida iseloomustab lisaks väga hea ja kompaktne erinevate paberite kasutus.

Tõnis Saadoja
URMAS PLOOMIPUU'S WHITE HOUSE

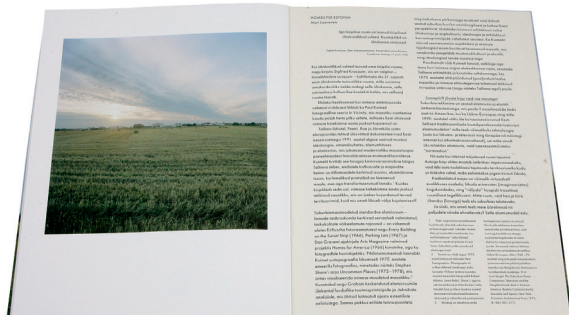
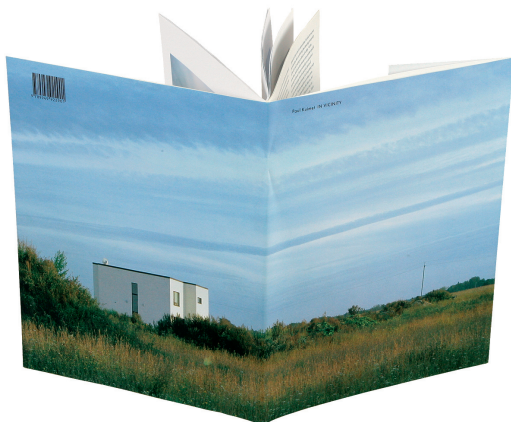
Designer: Indrek Sirkel
Drawings by Tõnis Saadoja
Publisher: Eesti Kunstimuuseum – KUMU Kunstimuuseum
Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:

An intelligent and discreet recording of an extraordinary art project characterised by an excellent and compact use of various types of paper.

10

Paul Kuimet, Mari Laanemets

IN VICINITY

Kujundaja: Indrek Sirkel

Kirjastaja: MTÜ Lugemik

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN: 978-9949-922-90-1, 36 lk

Formaat: 220x280 mm

Paber: CartaPack 210 g/m², Arctic Volume 90 g/m², 130 g/m²

Žüri:

Puhta, pingestatud ja peenetundelise minimalismi abil loodud teema ja teoste tervik, mis teeb argisest asjast kunstiprojekti, milles ka puhas tekstikülj mõjub tervikliku teosena.

Paul Kuimet, Mari Laanemets

IN VICINITY

Designer: Indrek Sirkel

Publisher: MTÜ Lugemik

Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:

A harmony of subject matter and execution achieved through neat, charged and discreet minimalism, which turns a trivial object into a project of art where even a blank page creates the impression of a work of art in its own right.

F. R. Kreutzwald
KALEVIPOEG. EESTI RAHVUSEEPOS
 Taideline nägemus ja illustratsioonid: Gunnar Neeme
 Kujundajad: Mart Anderson, Andres Rõhu
 Kirjastaja: Eesti Kirjandusmuuseum
 Trükikoda: Print Best Trükikoda
 ISBN: 978-9949-486-04-5, 536 lk
 Formaati: 170x250 mm
 Paber: sisu Soporset Offset 120 g/m²; kaas Iris 101/852 elfenbein

Žürii:

Klassikalise teose diskreetne ja mõjuv lahendus, milles kasutatud spetsiifiline kirjatüüp on esteetiliselt sobiv ning samas hästi loetav. Väga hästi lahendatud originaalteksti ja tõlketeksti omavaheline suhe.

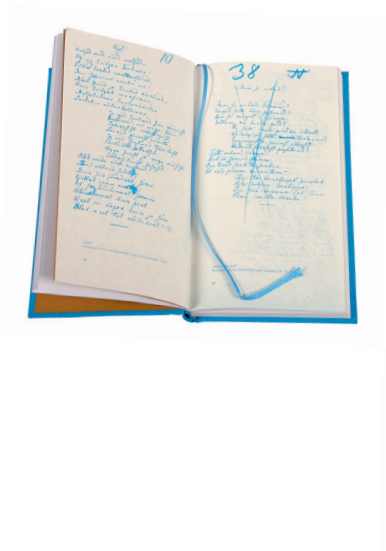
F. R. Kreutzwald
KALEVIPOEG. THE ESTONIAN NATIONAL EPIC
 Artistic vision, illustrator: Gunnar Neeme
 Designers: Mart Anderson, Andres Rõhu
 Publisher: Eesti Kirjandusmuuseum
 Printer: Print Best Trükikoda

Jury:

A discreet and impressive solution for a classical piece of literature, in which the distinct typography is both aesthetically fitting and well readable. A well executed harmony of the original and translated text.

12

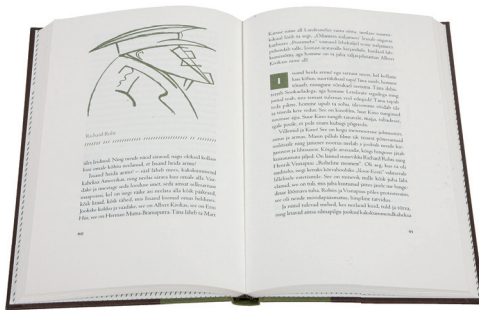
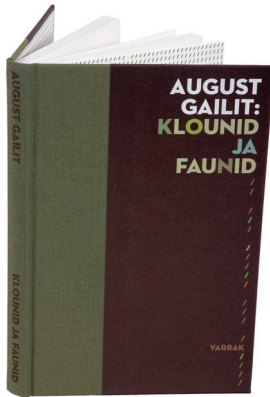

Lydia Koidula
EESTIMAA, SU HIILGAV RADA. Valik luulet
 Kujundaja: Angelika Schneider
 Kirjastaja: Tammerraamat
 Trükkikoja: Greif
 ISBN: 978-9949-482-13-9, 232 lk
 Formaat: 125x215 mm
 Paber: Soparset Offset 100 g/m², Munken Print Cream 70 g/m²

Žürii:
 Pieteeditundega tehtud ja erinevaid materjale hästi kasutav puhas tervik,
 mida vääristavad väga hästi kasutatud erinevate paberite valik ning puhas trükitehniline teostus.

Lydia Koidula
ESTONIA, YOUR GLORIOUS PATH. Poems
 Designer: Angelika Schneider
 Publisher: Tammerraamat
 Printer: Greif

Jury:
 A neat ensemble, accomplished with subtlety and making excellent use of different materials;
 a good choice of paper and immaculate execution provide additional value.

August Gailit
KLOUNID JA FAUNID
 Kujundaja: Jüri Jegorov
 Kirjastaja: Varrak
 Trükkikoode: Greif
 ISBN 978-9985-321-10-2, 180 lk
 Formaat: 160x240 mm
 Paber: Munken Print Cream 100 g/m²

Jüri:

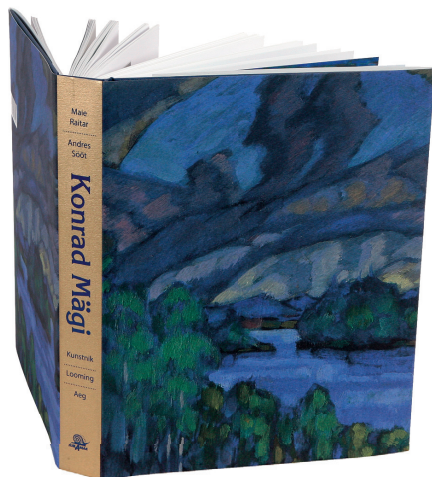
Stiilne ja teksti autori ajastust arvestav, kuid siiski tänapäevane kujundus, mida iseloomustavad mängulisus, hästi organiseeritud leheküljed, originaalile viitav veeristekasutus ning hästi valitud paber.

August Gailit
CLOWNS AND FAUNS
 Designer: Jüri Jegorov
 Publisher: Varrak
 Printer: Greif

Jury:

A stylish and period-appropriate, yet curiously modern design characterised by playfulness, well-organised pages, use of margins alluding to the original, and an excellent choice of paper.

14

Maie Raitar, Andres Sööt
KONRAD MÄGI: KUNSTNIK. LOOMING. AEG
 Kujundaja: Tiit Jürna
 Kirjastaja: Ilmamaa
 Trükkikoda: Greif
 ISBN: 978-9985-77-242-3, 408 lk
 Formaat: 240x300 mm
 Paber: Galerie Art 170 g/m²

Žürii:
 Lihtne ja samas väga hea tervik on saavutatud ajastule viitava kujunduse, kvaliteetse ja puhta töö ning hea trükkiga.

Maie Raitar, Andres Sööt
KONRAD MÄGI: ARTIST. CREATION. TIME
 Designer: Tiit Jürna
 Publisher: Ilmamaa
 Printer: Greif

Jury:
 A simple yet superior result has been achieved through period-appropriate design, expert and neat execution as well as high-quality printing.

Merike Jürjo
KOKARAAMAT. COOKBOOK. KOCHBUCH

Kujundaja: Angelika Schneider

Kirjastaja: Nornberg & Co

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN 978-9949-300-11-2, 160 lk

Formaat: 155x235 mm

Paber: Munken Lynx 120 g/m²

Žüri:

Kokaraamatute seas hästi eristuv ja oma iseloomuga raamat, mida iseloomustab hea rütmiga ja huvitava kirjakasutusega leheküljekujundus, mis ühendab eri ajastuid.

Antalis AS eripreemia parima paberikasutuse eest

Merike Jürjo
KOKARAAMAT. COOKBOOK. KOCHBUCH

Designer: Angelika Schneider

Publisher: Nornberg & Co

Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:

A book with a character, distinctive among its peers; characterised by a page design with good rhythm and interesting typography, which forms a bridge between different periods.

Special prize by Antalis Ltd for the best use of paper

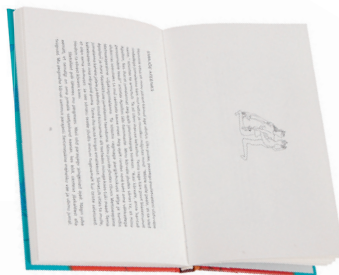
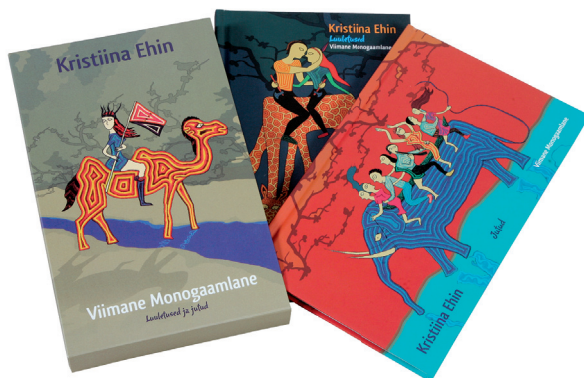

Ülle Väljataga, Anu Kehman
 LASTE RÕÕM I. Eesti lastejutte ja luuletusi koos piltidega 1860–1980
 Kujundaja: Endla Toots
 Kirjastaja: Tammerraamat
 Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-449-99-6, 272 lk
 Formaat: 175x240 mm
 Paber: Arctic the Volume 130 g/m²

Žürii:
 Kujundus, milles kujundaja pole esile tükkinud, vaid lasknud vanadel illustatsioonidel mõjuda, moodustades eri aegade eri stiilides piltidest suurepärase terviku.

Ülle Väljataga, Anu Kehman
 CHILDREN'S DELIGHT I. Estonian children's tales and poems with pictures 1860–1980
 Designer: Endla Toots
 Publisher: Tammerraamat
 Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:
 A design in which the designer takes the back seat and allows old illustrations to shine, offering a perfect combination of pictures in different styles and from different eras.
 [tegelikult väiksem kui pildil tundub]

Kristiina Ehin
VIIMANE MONOGAAMLANE
 Kujundajad: Lemmi Kuulberg, Diego Almeyda, Eliisa Ehin
 Illustraator: Kristiina Ehin
 Kirjastaja: Pegasus
 Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-472-54-3, 80 + 96 lk
 Formaat: 135x210 mm
 Paber: Munken Print Cream 115 g/m²

Žüri:

Omapärane ning selge iseloomuga tervik, mida iseloomustab autori erksus ja värvide rөөm.

Kristiina Ehin
THE LAST OF THE MONOGAMICANS
 Designers: Lemmi Kuulberg, Diego Almeyda, Eliisa Ehin
 Illustrator: Kristiina Ehin
 Publisher: Pegasus
 Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:

A unique ensemble with distinct character permeated by the author's radiance and a rapture of colours.

18

NAISKUNSTNIKUD AHVENAMAAL ÖNNINGEBY KUNSTNIKE KOLOONIAS

Kirjastaja: Eesti Kunstimuseum – Adamson-Ericu Muuseum

Trükikoda: Printon

ISBN: 978-9949-908-66-0, 120 lk

Formaat: 210x230 mm

Paber: sisu Galerie Art Gloss 170 g/m², Munken Pure 150 g/m²; kaas Carta Elegia 290 g/m²

Žürii:

Vaheldusrikas raamat, milles täpse rütmiga organiseeritud kaas ning heletumeduse täpse vaheldamisega loodud sisuküljed moodustavad terviku, lisaks hea teostus ja paberivalik.

FEMALE ARTISTS IN THE ÖNNINGEBY ARTISTS' COLONY IN ÅLAND

Designer: Tiit Jürna

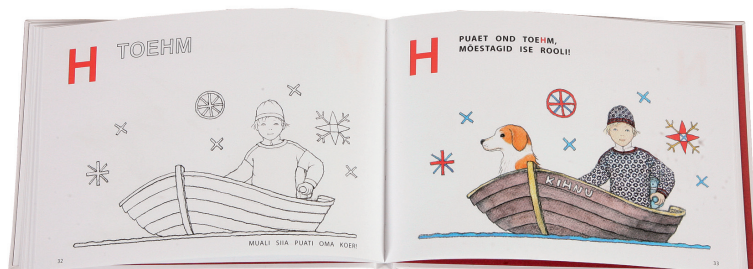
Publisher: Eesti Kunstimuseum – Adamson-Ericu Muuseum

Printer: Printon

Jury:

A diverse book where the cover, organised with rhythmic precision, combines well with the alternation of light and darkness inside; plus agreeable execution and a good choice of paper.

Külli Laos, Mark Soosaar
AETT, EIT NING MIA
 Kujundaja: Vaiko Edur
 Illustraator: Mari Kaarma
 Kirjastaja: SA Kihnu Kultuuri Instituut
 Trükikoda: Hansaprint
 ISBN: 978-9949-915-00-2, 52 lk
 Formaat: 160x230 mm
 Paber: G-Print 150 g/m²

Žürii:

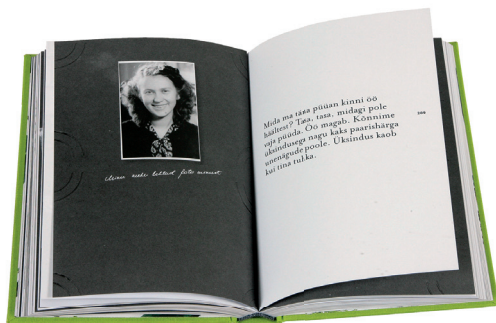
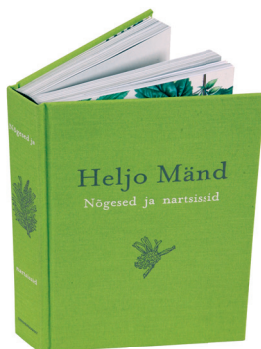
Rõõmus ja lapsesõbralik lahendus, mida väärtustavad loomulikud ja lõbusad joonistused ning lisaväärtusena isevärvimise võimalus.

Külli Laos, Mark Soosaar
GRANDPA, GRANDMA AND ME
 Designer: Vaiko Edur
 Illustrator: Mari Kaarma
 Publisher: SA Kihnu Kultuuri Instituut
 Printer: Hansaprint

Jury:

A delightful, child friendly solution enhanced by natural and cheerful illustrations; colourable images offer an added bonus.

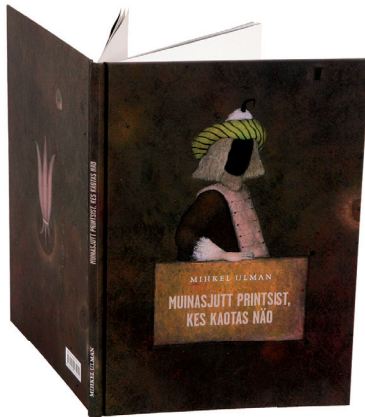

Heljo Mänd
 NÕGESED JA NARTSISSID
 Kujundaja: Angelika Schneider
 Kirjastaja: Tammerraamat
 Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-44-994-1, 400 lk
 Formaat: 148x200 mm
 Paber: Soporset Offset 100 g/m²

Žürii:
 Lihtne ja isegi naiivne, kuid täpne kaas ja ajastu hõngu tabav sisukujundus,
 milles hea kirjakasutus ja rütm loovad huvitava terviku.

Heljo Mänd
 NETTLES AND DAFFODILS
 Designer: Angelika Schneider
 Publisher: Tammerraamat
 Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:
 A simple, even naïve yet clear-cut cover and a body design that beautifully captures the period's mood;
 excellent typography and rhythm create an interesting synthesis.

Mihkel Ulman
MUINASJUTT PRINTSIST, KES KAOTAS NÄO
 Kujundaja: Peeter Paasmäe
 Illustraator: Jüri Mildeberg
 Kirjastaja: Elmatar
 Trükkikoda: Greif
 ISBN: 978-9949-435-95-1, 32 lk
 Formaati: 210x290 mm
 Paber: MultiArt Silk 200 g/m²

Žüri:

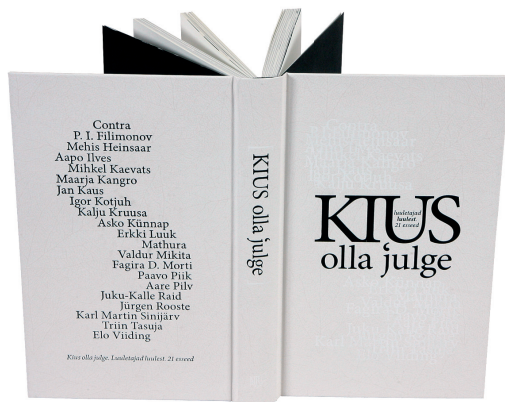
Meeldiv ja puhas tervik, millele lisab väärtust sametiselt ja pehmelt mõjuv kaas.

Mihkel Ulman
FAIRY TALE OF A PRINCE WHO LOST HIS FACE
 Designer: Peeter Paasmäe
 Illustrator: Jüri Mildeberg
 Publisher: Elmatar
 Printer: Greif

Jury:

An agreeable and neat design; the soft velvety cover is an added bonus.

22

KIUS OLLA JULGE. Luuletajad luulest. 21 esseed

Koostaja: Igor Kotjuh

Kujundaja: Asko Künnap

Küljendaja: Marek Allvee

Kirjastaja: Kite

Trükikoda: Pakett

ISBN: 978-9949-217-09-0, 240 lk

Formaat: 145x235 mm

Paber: Munken Print Cream 115 g/m²

Žüri:

Mäng erinevate ja pretensioonikate fontidega teeb raamatu meeleolukaks.

DARING TO BE BOLD. Poets on poetry. 21 essays

Compiler: Igor Kotjuh

Designer: Asko Künnap

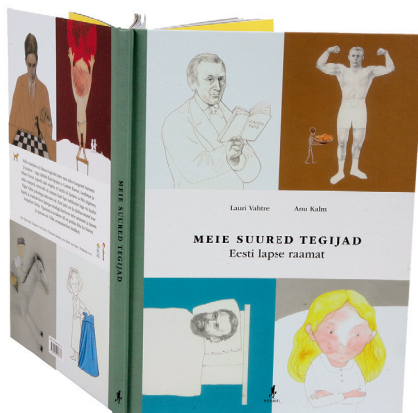
Typesetting by Marek Allvee

Publisher: Kite

Printer: Pakett

Jury:

It is the play with different, pretentious fonts that lends this book a certain light-hearted quality.

Lauri Vahtre
MEIE SUURED TEGIJAD: EESTI LAPSE RAAMAT

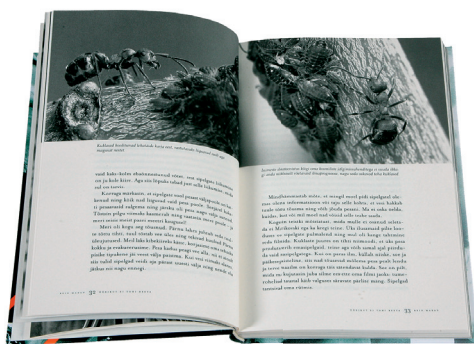
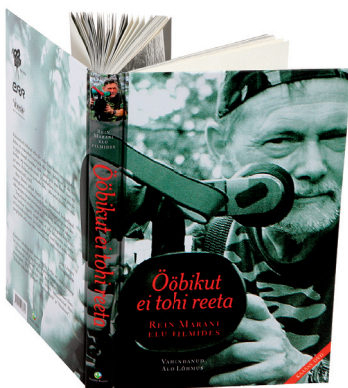
Idee: Karel Korp
 Kujundaja: Tuuli Aule
 Illustreeraja: Anu Kalm
 Kirjastaja: Hermes
 Trükkikoode: Greif
 ISBN: 978-9949-918-73-7, 48 lk
 Formaati: 220x297 mm
 Paber: Soporset Offset 100 g/m²

Žürii:
 Hästi komponeeritud tervik ja huvitavad illustreeratsioonid,
 mis liiguvad eesti lasteraamatu standardist välja poole ja teevad teema lapsele atraktiivseks.

Lauri Vahtre
OUR HEROES: ESTONIAN CHILD'S BOOK

Idea: Karel Korp
 Designer: Tuuli Aule
 Illustrator: Anu Kalm
 Publisher: Hermes
 Printer: Greif

Jury:
 A well-composed ensemble and interesting illustrations, which make the subject matter attractive for the small reader and go well beyond the standard of images usually found in Estonian children's books.

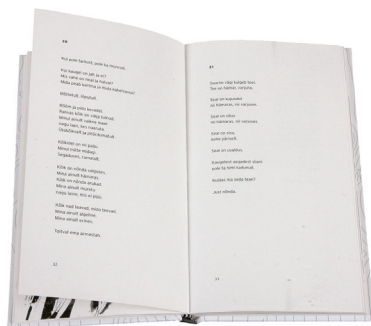

Alo Lõhmus
ÕÕBIKUT EI TOHI REETA. Rein Marani elu filmides
 Kujundaja: Villu Koskaru
 Kirjastaja: Hea Lugu
 Trükkkoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN 978-9949-478-74-3, 208 lk
 Formaat: 165x245 mm
 Paber: Ensolux Cream 90 g/m²

Jüri:
 Elulugude standardkujundusest eristuv raamat, milles hästi kasutatud tühi ruum
 loob pingestatud ja elegantsed sisuküljed.

Alo Lõhmus
NEVER BETRAY THE NIGHTINGALE. Life of Rein Maran in documentaries
 Designer: Villu Koskaru
 Publisher: Hea Lugu
 Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:
 A book so unlike the standard design for biographies;
 the expertly used empty space underlies the highly charged and elegant design of the body.

Lao-Zi
TEE VÄE RAAMAT
 Eesti keelde ümber pannud Tõnn Sarv
 Kujundaja: Angelika Schneider
 Kirjastaja: Pilgrim
 Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda
 ISBN: 978-9949-469-35-2, 110 lk
 Formaati: 126x216 mm
 Paber: Munken Print White 115 g/m²

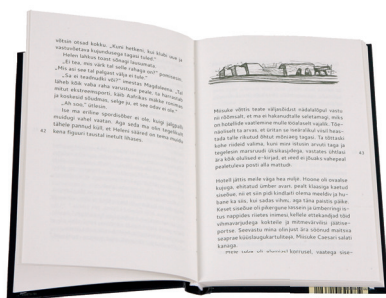
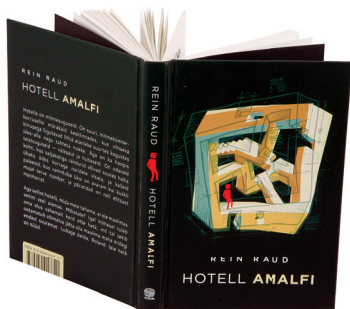
Žüri:

Peen, õrn ja elegantne joonistus ning hästi kasutatud tühi ruum loovad õhulise ja kerge peoeetilise kujunduse.

Lao-Zi
DAODEJING
 Designer: Angelika Schneider
 Publisher: Pilgrim
 Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:

The fine, delicate and elegant drawings and effectively used empty space result in an airy and light, poetic design.

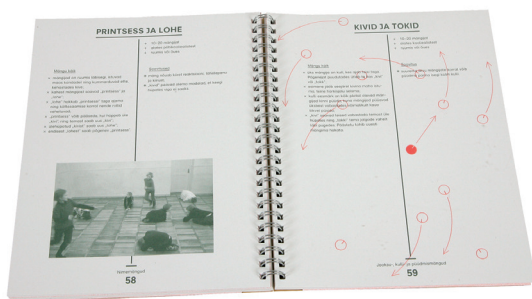
Rein Raud
HOTELL AMALFI
Kujundaja: Asko Künnap
Küljendaja: Ulvi Lahesalu
Kirjastaja: Tuum
Trükikoda: Pakett
ISBN: 978-9949-918-62-1, 168 lk
Formaat: 125x185 mm
Paber: Munken Pure 120 g/m²

Jüri:
Värskel mõju kaanekujundus ning hästi kasutatud illustatsioonid koos ebatüüpilise kirjavaliku ja väikese formaadiga loovad huvitava terviku.

Rein Raud
HOTELL AMALFI
Designer: Asko Künnap
Typesetting by Ulvi Lahesalu
Publisher: Tuum
Printer: Pakett

Jury:
The fresh cover design and effectively used illustrations in combination with a non-typical choice of typography and small format create an interesting synthesis.

Anu Sööt

LOOVMÄNG

Kujundaja: Brit Pavelson

Illustraator: Kaisa Sööt

Kirjastaja: Eesti Tantsuhariduse Liit

Trükikoda: Ecoprint

ISBN: 978-9949-219-31-5, 120 lk

Formaat: 170x220 mm

Paber: Cyclus Offset 115 g/m²

Jürii:

Stiilipuhas, isikupärane ja mänguline tervik, milles paistavad silma huvitavad kirjalahendused ning mis on funktsionaalne ja kasutamiseks mugav.

Anu Sööt

CREATIVE GAME

Designer: Brit Pavelson

Illustrator: Kaisa Sööt

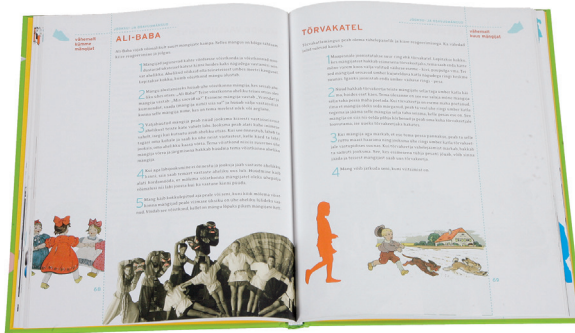
Publisher: Eesti Tantsuhariduse Liit

Printer: Ecoprint

Jury:

Stylish, original and playful design featuring interesting typographic solutions; highly functional and handy to use.

Jaanika Oks
ÕUE MÄNGIMA!
 Kujundaja: Angelika Schneider
 Kirjastaja: Tammerraamat
 Trükkikoda: Printon
 ISBN: 978-9949-482-07-8, 120 lk
 Formaat: 215x265 mm
 Paber: Galerie Volume 115 g/m²

Žüri:
 Hästi ehitatud leheküljed, hea välisveerise kasutus ning huvitav mäng siluettidega
 hoiab paljude kujunduselementidega raamatu koos ning loob põneva teraviku.

Jaanika Oks
LET'S GO OUT TO PLAY!
 Designer: Angelika Schneider
 Publisher: Tammerraamat
 Printer: Printon

Ehtekunstiühmitus õhuLoss

õhuLoss

Kujundajad: Andres Rõhu, Mart Anderson

Kirjastaja: Ehtekunstiühmitus õhuLoss, ARNOLDSCHE Art Publishers

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN: 978-3897-903-59-3, 295 lk

Formaat: 210x300 mm

Paber: MultiArt Matt 150 g/m², Munken Pure Rough 120 g/m²

Žürii:

Väga hästi ja kaunitl läbi komponeeritud tervik, milles väga head fotod ja trükk toovad olulise esile.

Žürii eripreemia kujundajatele

Ehtekunstiühmitus õhuLoss

CASTLE IN THE AIR. Jewellery from Estonia

Designers: Andres Rõhu, Mart Anderson

Publisher: Ehtekunstiühmitus õhuLoss, ARNOLDSCHE Art Publishers

Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

Jury:

A very beautifully composed, harmonious book with superb photos and high-quality printing that highlight the focal points.

Special prize of the Jury for the designers

30

5 KAUNEIMAT EESTI LASTERAAMATUT 2011

1998. aastast alates valib Eesti Kujundusgraafikute Liit koostöös Eesti Vabagraafikute Ühenduse, Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja Eesti Kirjastuste Liiduga välja 5 kauneimat lasteraamatut. 2011. aastal ilmunud raamatutest oli 19 kirjutajat hindamiseks esitanud 35 raamatut.

Kui varasematel aastatel on rõhk olnud eelkõige illustatsioonidel ja paremate hulka on pääsenud ka raamatuid, kus küll sees kaunid pildid, kuid midagi kas teostuses, kirjavalikus või kujunduses on logisenud, siis selleks aastaks oli reglementi muudetud ja arvestati raamatut kui tervikut.

Illustatsioonidega samavõrra tähtsad olid hea kaanekujundus ja küljendus ning trükitehniline teostus. Raamatute hindamisel lähtuti nõudest, et lasteraamat olgu hõlpsasti loetav. See tundub justkui enesestmõistetav, paraku oli žüriile esitatud valikus nii mõnigi raamat, kus tekst oli asetatud pildi peale, mis tegi lugemise ebamugavaks. Väikese inimese, kes loeb veel raskustega, võib see raamatute juurest hoopis eemale peletada, arvati. Ka nuriseti kohati valitud kirjatüüpe üle – seriifidega antiikva-kirjatüübid on teadupärast lugejasõbralikumad.

Hea lasteraamat on tervik, milles on huvitavad ja eakohased pildid, mida on mugav lugeda ning mille kaas kajastab adekvaatselt sisu ja sihtrühma. Heale raamatule on valitud õige paber, pildid on korralikult skaneeritud ja siis trükitud nii, et võivad olla ilusamadki kui originaalis. Selliseid raamatuid oli napilt rohkem kui viis. Iga žürii liige valis välja viis kauneimat ja lisaks raamatud, mis veel võiksid paremate hulka kuuluda, ning need, mis sinna pigem ei peaks kuuluma. Kui hääled kokku löödi, oli tulemus üllatavalt üksmeelne ja hiljem toimunud arutelu käigus seda ei muudetud.

Valitud viit raamatut on kena vaadata ja mõnus lugeda.

Anu Kalm,
žürii esimees

5 BEST DESIGNED CHILDREN'S BOOKS OF 2011

Every year since 1998, the Estonian Graphic Designers' Union in collaboration with the Association of Estonian Printmakers, the National Library of Estonia, the Estonian Children's Literature Centre and the Estonian Publishers' Association, picks out five most beautiful children's books published during the past year. For the 2011 contest, 35 books were entered by 19 publishers.

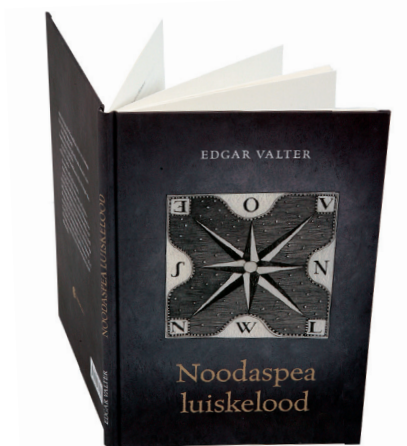
Whereas in earlier years the jury has focused primarily on illustrations, and the shortlist has occasionally included books with beautiful illustrations but underwhelming execution, typography or design, the rules were changed for this year's contest, now looking for the integrity of design and ensemble harmony.

Eye-catching cover design and masterful execution in printing were deemed as important as good illustrations. A children's book needs to be easily readable, which seems pretty obvious. However, there were several entries, which featured text placed on top of the picture, thus making the book uncomfortable to read and even potentially discouraging for a less experienced reader. Criticism was also heard about the choice of typographic elements – it should be common knowledge that the Antiqua typefaces with serifs are more reader-friendly.

A good children's book is an ensemble featuring interesting, age-appropriate images; it is reader-friendly and its cover art adequately echoes the contents and target group. A good book is characterised by the right choice of paper; the pictures are expertly scanned and printed so skilfully they may even surpass the originals. These criteria were met by slightly more than five entries. Each member of the jury picked out five most beautiful books, plus a few other titles that might be counted among the best, too; and then a few that should rather not. When the votes were counted, the result was surprisingly unanimous, and it did not alter during the discussion that followed.

The five winning books are all nice to look at and very pleasant to read.

Anu Kalm,
Chair of the Jury

Edgar Valter
NOODASPEA LUISKELOOD

Illustraator: Jüri Mildeberg
Kujundaja: Peeter Paasmäe
Kirjastaja: Elmatar
Trükkikoda: Greif
ISBN: 978-9949-435-89-0, 64 lk
Formaat: 170x246 mm
Paber: Munken Pure 120 g/m²

Žüri:
Detailrikkad, leebe huumoriga graafilised illustatsioonid moodustavad hästi
valitud *layout*'i ja maketiga ilusa terviku.

Edgar Valter
TALL TALES OF NOODASPEA

Illustrator: Jüri Mildeberg
Designer: Peeter Paasmäe
Publisher: Elmatar
Printer: Greif

Jury:
The mildly humorous and highly detailed graphic illustrations form
a nice ensemble with an appropriate and well-executed layout.

Heli Illipe-Sootak
KIIISU REISIB
 Illustreeraja ja kujundaja: Katrin Ehrlich
 Kirjastaja: Dolce Press
 Trükkikoja: Tallinna Raamatutrükkikoja
 ISBN: 978-9985-987-14-8, 56 lk
 Formaat: 250x225 mm
 Paber: G-Print 150 g/m², lakk

Žüri:

Väga terviklik raamat, kõik on hästi paigas. Sõbralik, huvitav ja leidlik, vanuserühma hästi tabatud. Positiivne üllatus järjehoidja näol, mis lisaks funktsionaalsusele on lõbusa mängulise efektiga. Kirjastuse ja trükkikoja hea koostöö, oskuslikult kasutatud trükiefekte.

Heli Illipe-Sootak
KITTY CAT TRAVELS
 Illustrator and designer: Katrin Ehrlich
 Publisher: Dolce Press
 Printer: Tallinna Raamatutrükkikoja

Jury:

A very harmonious book, all details are well in place. Friendly, interesting and smart, highly age-appropriate. A pleasant surprise is offered by the bookmark which is not only functional but funny and playful. Excellent cooperation between the publisher and printer, effective and striking use of resources.

Milvi Panga
KUS SA OLED, PÄKAPIKK?
 Illustraator: Viive Noor
 Kirjastaja: Varrak
 Trükkikoja: Printon
 ISBN: 978-9985-324-12-7, 40 lk
 Formaat: 200x200 mm
 Paber: Arctic the Volume White 150 g/m²

Žürii:
 Kaunis, kaanest kaaneni läbi töötatud terviklik raamat. Tabatud helget talvemeeleolu.
 Illustraatori peen, nüansirikas töö on trükkis hästi välja tulnud. Eraldi toodi välja huvitav kaanelahendus.

Milvi Panga
WHERE ARE YOU, SANTA'S ELF?
 Illustrator: Viive Noor
 Publisher: Varrak
 Printer: Printon

Jury:
 A beautiful, harmonious book, thoroughly elaborate from cover to cover. Excellently captures the serene winter mood. The sophisticated, nuanced work of the illustrator is well conveyed in print.
 Special mention was made of the interesting cover design.

Jüri Mildeberg

PUTKAMISSU

Illustraator: Jüri Mildeberg

Kujundaja: Dan Mikkin

Kirjastaja: Jüri Mildeberg

Trükikoda: Tallinna Raamatutrükikoda

ISBN: 978-9949-215-59-1, 32 lk

Formaat: 230x230 mm

Paber: Arctic the Volume White 170 g/m²

Žüri:

Hea koostöö tulemusel tehtud suurepärase terviklik raamat, väga autori nägu.

Mitmekordseks lugemiseks ja vaatamiseks, vaimukate leidude ja üllatustega.

Rosinaks mänguline paber kaante ümber, kasutatav ka järjehoidjana.

Jüri Mildeberg

PUTKAMISSU

Illustrator: Jüri Mildeberg

Designer: Dan Mikkin

Publisher: Jüri Mildeberg

Printer: Tallinna Raamatutrükikoda

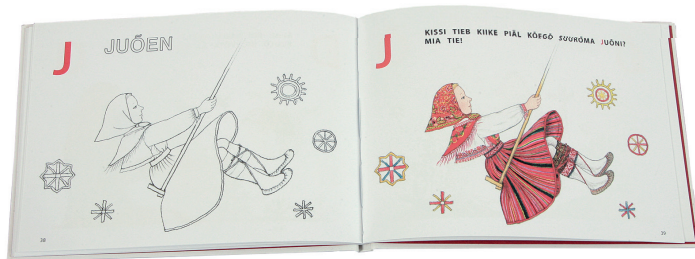
Jury:

An exquisite, harmonious book, a result of excellent cooperation; very much like the author.

Meant for multiple readings and viewings, with ingenious finds and witty surprises inside.

Playful use of dust jacket as a bookmark is the crowning glory.

Külli Laos, Mark Soosaar
AETT, EIT NING MIA
 Illustraator: Mari Kaarma
 Kujundaja: Vaiko Edur
 Kirjastaja: SA Kihnu Kultuuri Instituut
 Trükikoda: Hansaprint
 ISBN: 978-9949-915-00-2, 52 lk
 Formaat: 160x230 mm
 Paber: G-Print 150 g/m²

Žürii:

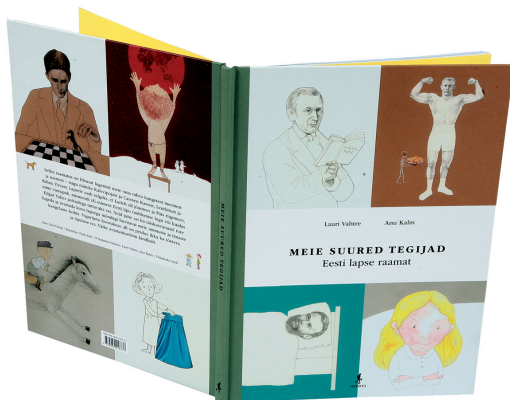
Raamatus on palju õhku, ta on puhas ja selge. Hea kujundus, suurepärased illustatsioonid. Hästi tabatud rahvusliku motiivi väljatoomine, hästi valitud värvid, peen ja soe graafika.

Eesti Lastekirjanduse Keskuse eripreemia

Külli Laos, Mark Soosaar
GRANDPA, GRANDMA AND ME
 Illustrator: Mari Kaarma
 Designer: Vaiko Edur
 Publisher: SA Kihnu Kultuuri Instituut
 Printer: Hansaprint

Jury:

This book is airy, lucid and clear. Good design, superb illustrations. Ethnic motif is well captured and displayed; good choice of colours, delicate and warm graphic images.

Lauri Vahtre
MEIE SUURED TEGIJAD: EESTI LAPSE RAAMAT

Idee: Karel Korp
Illustraator: Anu Kalm
Kujundaja: Tuuli Aule
Kirjastaja: Hermes
Trükikoda: Greif
ISBN: 978-9949-918-73-7, 48 lk
Formaat: 220x297 mm
Paber: Soporset Offset 100 g/m²

Žürii:

Uudse lähenemisega ning vaimukate illustatsioonidega toredas suures formaadis tervik.

Eesti Kujundusgraafikute Liidu preemia uudsete ja vaimukate illustatsioonide eest

Lauri Vahtre
OUR HEROES: ESTONIAN CHILD'S BOOK

Idee: Karel Korp
Illustrator: Anu Kalm
Designer: Tuuli Aule
Publisher: Hermes
Printer: Greif

Jury:

A skilfully designed ensemble with a novel approach and ingenious illustrations;nice large format.

Special prize of the Estonian Graphic Designers' Union
for novel and witty illustrations

KONKURSI 25 KAUNEIMAT RAAMATUT 2011 ŽÜRII
THE JURY OF THE COMPETITION 25 BEST DESIGNED
BOOKS OF 2011

Tiiu Allikvee, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Tiit Hennoste, külalislige, Tartu Ülikool / guest member, University of Tartu

Mart Jagomägi, Eesti Kirjastuste Liit / Estonian Publishers' Association

Tiit Jürna, vabakutseline kujunduskonsultant / free-lance design consultant

Sirje Kriisa, Eesti Rahvusraamatukogu / National Library of Estonia

Dan Mikkin, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Piret Reimann, Print Best Trükikoda / Print Best printing house

Urmas Viik, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

KONKURSI 5 KAUNEIMAT LASTERAAMATUT 2011 ŽÜRII
THE JURY OF THE COMPETITION 5 BEST DESIGNED
CHILDREN'S BOOKS OF 2011

Katrin Ehrlich, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Sven Kala, Eesti Kirjastuste Liit / Estonian Publishers' Association

Anu Kalm, Eesti Vabagraafikute Ühendus / Association of Estonian Printmakers

Katri Kiik, Eesti Rahvusraamatukogu / National Library of Estonia

Juss Piho, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Priit Rea, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

Tiina Reinsalu, Eesti Vabagraafikute Ühendus / Association of Estonian Printmakers

Triin Soone, Eesti Lastekirjanduse Keskus / Estonian Children's Literature Centre

Maarja Vannas-Raid, Eesti Kujundusgraafikute Liit / Estonian Graphic Designers' Union

PREMIUM DESIGN PAPER by VIDA PAPER

Scandia 2000® kvaliteetne ja keskkonnasõbralik

Scandia kvaliteetpaberid mõjuvad loomulikult ja hoolivad loodusest. Scandia 2000 ja eriti sileda pinnaga Scandia 2000 Smooth valikus on kolm naturaalselt värvitooni.

Kõik Scandia paberid on valmistatud FSC säästliku metsamajandamise sertifikaadiga puidust. Tavapärasest palju keskkonnasäästlikum on ka paberi tootmisprotsess.

Loe lähemalt: responsibilityonpaper.com.

25 kauneima eesti raamatu kataloog on trükitud paberile Scandia 2000 Smooth White 150g/m², kaaned 240g/m².

Antalis AS
www.antalis.ee

